

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 449/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť P. Č., Česká republika, zastúpeného advokátom JUDr. L. D., M., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 215/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. Č. **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. apríla 2012 doručená sťažnosť P. Č. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 215/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že:

«(...) Na sťažovateľa dňa 04. 01. 2007 podala žalobný návrh spoločnosť E., spol. s r. o., na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a na vydanie predbežného opatrenia. (...)

Okresný súd v Čadci v konaní vedenom pod číslom 7C/1/2007 rozhodol o návrhu na vydanie predbežného opatrenia uznesením zo dňa 24. 01. 2007, ktorým tento návrh zamietol. (...)

Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 12. 02. 2008. (...)

Dňa 31. 12. 2008 Okresný súd Čadca prijal podanie od navrhovateľa označené číslom konania 7C/1/2007 ako doplnenie žaloby o neplatnosť kúpnej zmluvy, kde navrhovateľ žiadal aby súd rozhodol o vstupe do konania na strane žalovaného aj MVDr. S. G. (...)

Dňa 08. 04. 2009 sťažovateľ žiadal Okresný súd v Čadci o pokračovanie v konaní. (...)

V máji 2009 sa uskutočnilo pojednávanie v konaní, ktoré bolo odročené na neurčito. Následne boli odporcovia vyzvaní na podanie stanoviska, ktoré bolo súdu odoslané 11. 06. 2009. Od tohto momentu sa opäť konanie „zaseklo“ a dňa 03. 12. 2009 bola na súd zaslaná opätovná žiadosť o pokračovanie v konaní. (...)

Dňa 05. 03. 2010 bola súdu zaslaná ďalšia žiadosť o pokračovanie v konaní, v ktorej sťažovateľ namieta prieťahy v konaní. 08. 04. 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom sa nezúčastnil navrhovateľ, rovnako tak ani právny zástupca navrhovateľa. Na tomto pojednávaní bol vyhlásený rozsudok, ktorým súd žalobu zamietol a zaviazal navrhovateľa uhradiť odporcom trovy konania. Dňa 15. 05. 2010 bola na Okresný súd Čadca zaslaná sťažnosť na postup zákonnej sudkyne z dôvodu, že ani v lehote na to určenej, teda 30 dní od vyhlásenia rozsudku nebol doručený. (...)

Rozsudok bol doručený sťažovateľovi až dňa 27. 05. 2010. Dňa 31. 05. 2010 právny zástupca odporcu obdržal aj vyjadrenie predsedu OS Čadca ku sťažnosti, kde sa vyjadruje k sťažnosti ako k neodôvodnenej. (...)

Navrhovateľ sa voči rozsudku odvolal v lehote a žiadal zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa. Dňa 26. 07. 2010 bolo elektronickou poštou zaslané vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa. (...)

Vec bola postúpená odvolaciemu súdu, teda Krajskému súdu v Žiline, ktorý ju eviduje pod spisovou značkou 7 Co 215/2010.

Dňa 13. 10. 2010 odporca opäť žiada o pokračovanie v konaní vzhľadom na to, že rozhodnutie v spore má byť cestou k ukončeniu aj ďalších súvisiacich sporov, žiada o urýchlené rozhodnutie vo veci. (...)

Odporca bol súdom vyzvaný, aby doložil predchádzajúci priebeh konania. Tak aj urobil a to podaním zo dňa 12. 05. 2011 spolu s vyčíslením trov odvolacieho konania, ktoré bolo KS Žilina doručené prostredníctvom elektronickej pošty. (...)

Keďže vyriešenie protiprávnych krokov navrhovateľa, a odstránenie prekážok, ktoré bránia užívaniu svojho majetku odporcom, je možné iba rozhodnutím v spore o platnosť kúpnej zmluvy. Navrhovateľ sústavnými obštrukciami bráni odporcovi v jeho vlastníckych právach. Ako ustanovuje § 3 OSP „Občianske súdne konanie je jednou zo záruk zákonnosti a slúži na jej upevňovanie a rozvíjanie. Každý má právo domáhať sa na súde ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené.“

Momentálny stav konania je rovnako v rozpore s ustanovením § 6 OSP, ktorý ustanovuje:

V konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

Sťažovateľ sa domnieva, že Ústava SR vo svojom článku 48 ods. 2 priznáva aj právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. (...)

K prieťahom v konaní v žiadnom prípade neprispelo správanie sa sťažovateľa ako účastníka konania, ktorý sa naopak sústavne domáhal pokračovania v konaní, bol aktívny, zúčastňoval sa na pojednávaní a predkladal dôkazy.

Sťažovateľ sa preto domnieva, že takýmto postupom súdu bolo porušené jeho ústavné právo podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, teda právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a to tým, že po dobu takmer jedného roka od doloženia predchádzajúceho konania a vyčíslenia trov odvolacieho konania Krajskému súdu v Žiline sa vo veci nič nedeje. Toto ostro kontrastuje s ustanoveniami o prerokovaní veci bez zbytočných prieťahov.

Vzhľadom k vyššie uvedenému navrhujem, aby Ústavný súd vyhovel sťažnosti a v zmysle ustanovenia čl. 127 ods. 2 Ústavy prikázal Krajskému súdu v Žiline, aby vo veci konal a odstránil prieťahy v súdnom konaní.

Sťažovateľ ďalej navrhuje, aby vzhľadom k dĺžke prieťahov v konaní, ktoré vznikli nečinnosťou súdu, aby súd priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie. Sťažovateľ považuje za primerané zadosťučinenie sumu 3.000 €. Súčasne navrhuje zaviazať odporcu k náhrade trov právneho zastúpenia, ktoré vyčísliť po prijatí sťažnosti súdom.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 215/2010.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má sťažovateľ právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch naďalej aj po nadobudnutí účinnosti nového čl. 127 ústavy, zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ – ktorý je kvalifikovane právne zastúpený – sťažnosť na prietahy v konaní nepodal a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu (najmä na obdobie, ktoré do podania ústavnej sťažnosti uplynulo na krajskom súde) niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona o štátnej správe súdov (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť z dôvodu neprípustnosti.

Ústavný súd nad rámec uvedeného poznamenáva, že žiadosť sťažovateľa adresovanú krajskému súdu a nie predsedovi krajského súdu „o pokračovanie v konaní“ v okolnostiach danej veci nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy. Pokiaľ by však v budúcnosti v postupe všeobecného súdu dochádzalo k prietahom v konaní, sťažovateľovi nič nebráni

v tom, aby po vyčerpaní uvedených účinných prostriedkov nápravy opätovne podal sťažnosť pre porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 127 ústavy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2012